p. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 30. I. 1942.
/poranny/

I

Dotyczące Polski.

"RADIO RZPLITEJ POLSKIEJ W ZSSR" po polsku, 29. I., g.15,15.

W ostatnich dniach zaszły dwa ważne wydarzenia polityczne: unia grecko jugosłowiańska i konfederacja polsko-czeska. Spory graniczne między Jugosławią i Grecją i wogóle brak jedności na Bałkanach umożliwiły agresję włoską w Albanii. Albania ma swą odbębną kulturę narodową i przeszłość historyczną, a zatem wszelkie prawa do niezależnego bytu państwowego. Wskutek braku jedności na Bałkanach Albania stała się bazą wypadową faszyzmu włosko-niemieckiego, który stąd narzucił swe panowanie i ustrój pozostałym państwom bałkańskim. Wobec tych smutnych następstw braku solidarności państw bałkańskich stwierdzić trzeba, że obecne rządy Grecji i Jugosławii dobrze zasłużyły się swym narodom, obierając drogę koordynowania w przyszłości wszelkich wysiłków dla obrony własnych państw, a także wogóle tej części Europy. Oba państwa wyrzekły się partykularnych sporów granicznych, mącących życie Europy przed r.1939 i zapoczątkowały nową drogę diametralnie różną od tej, jaką toczyły się sprawy Europy przed wybuchem wojny w poczuciu, że stan ten już nigdy nie wróci.

W ślad za Grekami i Jugosłowianami idą Polacy, zawiązując konfederację polsko-czechosłowacką. Jakkolwiek wyprzedzili ich Jugosłowianie i Grecy Polacy i Czesi mogą jeszcze dopędzić bieg wypadków w Europie i inicjatywą swą przyczynić się do pogłębienia rozpoczętych poczynań.

Powyższe dwa zdarzenia uważać należy za elementy wyłaniającego się już dziś przyszłego porządku Europy. Stworzenie na południu jugosłowiańsko-greckiego, zaś na północy polsko-czeskiego, związków państw zamyka Niemcom drogę na wschód i południe. Po rozgromieniu Niemiec zarówno Śląsk Dolny, jak i ziemie nadbałtyckie powinny wejść w orbitę wpływów Polski i Czechosłowacji. Silne państwa oparte o Odrę, Wisłę i Wełtawę zabezpieczać się będą wzajemnie przed agresją i imperializmem niemieckim. Nie ulega wątpliwości, że nowy porządek zapobiegnie nowej burzy światowej, tworząc podstawy dla normalnego rozwoju gospodarczego i kulturalnego wszystkich narodów słowiańskich.

GENERAL ELECTRIC /USA/ po angielsku, 29. I., g.14,00.

Z Waszyngtonu nadeszła wiadomość, iż alianci opracowują dalsze plany co do powojennej organizacji Europy: na konferencji prasowej członkowie misji polskiej i czechosłowackiej naszkicowali główne zasady przyszłej konfederacji polsko-czechosłowackiej.

BUDAPESZT po węgiersku, 28. I., g.20,40.

Do Ankary przybyli liczni dziennikarze z Moskwy, którzy opowiedzieli o planach bolszewizacji Europy, opracowanych w Moskwie jeszcze przed wojną. Zgodnie z tymi planami, bolszewicy zamierzali przenieść ludność Finlandii, Polski i Węgier do Azji. Polacy mieli być osiedleni za Uralem, Finowie w Azji Średniej, a Węgrzy w Turkestanie.

MOSKWA po rosyjsku, 28. I., g.9,00.

Prawda zamieszcza artykuł Maksa Singera o kapralu pierwszej brygady czołgów Bachtuchowiczu. Borys Bachtuchowicz mówi z silnym akcentem kaukazkim. Urodził się w Tyflisie, rodzice jego byli Polakami. Bachtuchowicz został ranny w nogę. Przejeżdżał niedawno przez Moskwę w pociągu sanitarnym. Ten Polak z Gruzji pragnąłby jaknajprędzej powrócić do swej jednostki bojowej.

MOSKWA po czesku, 25. I., g.20,30.

Niemcy zabili w Polsce 80 tys. ludzi, urządzając porodię sądów. W obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu umiera 50-60 ludzi dziennie. Ostdeutscher

Beobachter przyznaje, że ziemię chłopów polskich oddano faszystom. Jednak działalność partyzantów w Polsce wzrasta. Krakauer Zg. doniosł niedawno o poważnych ich wystąpieniach.

NEW YORK NBC po angielsku, 29. I., g.01,23.
De Valera porównał los Irlandii do losu Polski, która również była podzielona, tak, jak jego zdaniem jest obecnie podzielona Irlandia. De Valera nie powiedział jednak, co się stało, gdy Polska została zjednoczona. Porównania jego są dość dziwne. Irlandia, podobnie jak i Szwajcaria, liczy na to, że nikt jej nie zauważy. Możemy tylko życzyć jej szczęścia.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK NBC po angielsku, 29. I., g.15,00.
Przedstawiciel Equadoru podpisał dziś rezolucje konferencji w Rio, podpisane już przez pozostałych 20 republik, a dotyczące zerwania stosunków dyplomatycznych, gospodarczych i handlowych z Osią, stabilizacji waluty itd. Zwłoka spowodowana była wyłącznie przez pragnienie Equadoru załatwienia przedtem zatargu granicznego z Peru.
Miarodajne koła angielskie przyznają, iż jakkolwiek Rommel został zatrzymany, jednak inicjatywa w dalszym ciągu pozostaje w jego rękach.
Wojska rosyjskie znajdują się już o 90 mil od granicy łotewskiej i 120 mil od dawnej /old/ granicy polskiej.

NEW YORK COLUMBIA po angielsku, 29. I., g.12,51.
Wiadomości z Rosji wskazują na to, że opór Niemców wzrasta. W wielu miejscach Niemcy dokonali kontrataków. Pozycje ich są zwykle dobrze umocnione, wobec czego armia czerwona unika ataków frontowych, starając się raczej obejść je. Niemcy zamieniają każdy niemal dom w małe forteće, chowając armaty w oborach, po zburzeniu jednej z ich ścian.

PARYŻ po francusku, 28. I., g.18,00.
Ofensywa rosyjska nie dała dotychczas rezultatów pozytywnych. Na odcinku leningradzkim wojska niemieckie utrzymały swe pozycje i artyleria niemiecka może bombardować punkty strategiczne w mieście. Rosjanie sprowadzają nowe siły, usiłując atakować w kierunku na Kursk i Charków, jak również i na półwyspie krymskim.

NEW YORK po angielsku, 28. I., g.1,50 /korespondent Columbii Lesueur nadaje z Moskwy/
W Moskwie rozpoczął się obecnie okres największych mrozów. Temperatura dziennie wynosi minus 25 stopni, zaś nocna minus 30 - 40 stopni. Armia czerwona, postępując naprzód, usuwać musi najpierw bomby i miny, pozostawione przez wroga. Odbywa się to w ten sposób, że saperzy, posiadający specjalne przyrządy magnetyczne, wyszukują miny, a poźniej dopiero armia idzie dalej. W jednym z miejsc widziałem zniszczone samochody ciężarowe armii niemieckiej, wśród których było dużo wozów angielskich, francuskich i czeskich. Jeńcy niemieccy mówią zwykle, iż są o wiele młodsi, niż wyglądają. Nigdy nie zapomnę ich zdziwienia, kiedy im powiedziałem, że Ameryka jest w stanie wojny z Niemcami.

NEW YORK po angielsku, 28. I., g.2,30./pogadanka Williamsa/.
Front rosyjski jest ostatnio jasnym punktem na mapie wojny. Prowadzi to do przypuszczeń, że można się spodziewać marszu Rosjan na Berlin. Trzeźwe rozważania wskazują jednak na to, że nadzieje takie są mylne. W Rosji nie ma właściwie stałego frontu. Nawet Rosjanie nie utrzymują, że wzięli do niewoli dużo jeńców. Armia niemiecka w Rosji różni się znacznie od armii, którą Niemcy zwykli byli używać dotychczas. Wszystkie dywizje pancerne, z wyjątkiem niewielu na półwyspie krymskim, zostały wycofane w celu odpoczynku lub reorganizacji. 90% samolotów wycofano bądź to na Morze Śródziemne, bądź też w celu reorganizacji. Dwa miliony żołnierzy niemieckich znajduje się w zachodniej i południowej Europie, pracując w fabrykach amunicji, lub ćwicząc rekrutów. Pozycje kluczowe na froncie rosyjskim bronione są przez rezerwy, które mają rozkaz sta-

wiać opór przez pewien określony czas i później się cofnąć. Rosjanie starają się zdobyć jaknajwiększe tereny, w oczekiwaniu ofensywy wiosennej. Tylko na Ukrainie i na odcinku leningradzkim istnieje front, i tam właśnie Niemcy stawiają zdecydowany opór.
Według ostatnich wiadomości z Niemiec, von Neurath powrócił do ministerstwa spraw zagranicznych i jest obecnie pomocnikiem Ribbentropa. Zarządza on sprawami krajów okupowanych, jak również i stosunkami z Vichy. Nie ulega wątpliwości, że Nazi posiadają specjalne przyczyny ku temu, by zainstalować znowu na Wilhelmstrasse owego dyplomatę starej szkoły.

ZEESEN po angielsku, 28. I., g.2,45.
Mówiąc o projektowanym wejściu Stafford Crippsa do gabinetu angielskiego, DAZ ogłosiła artykuł p. t."Bolszewik w rządzie brytyjskim". W artykule gazeta przypomina oświadczenie Crippsa, że bolszewikom należałoby dać wolną rękę co do okupacji Niemiec. Plutokrata i salonowy bolszewik Cripps zniszczyłby niewątpliwie, - wraz z Churchillem, - imperium brytyjskie, które budowano w ciągu 3 stuleci, w przeciągu kilku lat.

III

Ogólne.

BERLIN /WEHRMACHTSENDER/ po niemiecku dla armii niemieckiej, 28. I., g.18,00.
Przemawiając w Jenie, dr. Ley oświadczył, że wojna obecna toczy się nie o surowce, nawet nie o naszą kulturę i nasze idee, lecz o życie narodu niemieckiego. Niemcy, powiedział Ley, nie bacząc na wszystko, mieć będą w tej wojnie ostatnie bataliony.

KALUNDBORG po duńsku, 28. I., g.11,30.
Jedna z gazet japońskich proponuje, by przyszłym językiem dyplomatycznym był język japoński i niemiecki.

ZEESEN po niemiecku, 28. I., g.14,00.
W związku z dymisją dyrektora BBC. Ogilvie, donoszą, że ustąpienia Ogilvie zażądał premier australijski Curtin, jakoby za tendencyjne wiadomości o Australii i Nowej Zelandii.

ZEESEN po hiszpańsku, 28. I., g.3,30.
Pogadanka o japońskich i niemieckich łodziach podwodnych: niemieckie łodzie podwodne zatopiły w ciągu ostatnich kilku dni 228 tys. tonażu na wodach kanadyjskich i północno-amerykańskich. Jedna tylko łódź zatopiła 8 okrętów. Amerykanie byli niemile zdziwieni, niedoceniając z właściwą im arogancją niemieckich sił morskich. Należy zaznaczyć, że łodzie podwodne o tonażu od 2 - 3 tys. ton posiadają zasięg wynoszący minimum 16 tys. mil, a niektóre 20 tys. mil. Odległość od wybrzeża Francji do N. Yorku wynosi około 7 tys. mil. Japonia również posiada pewną liczbę łodzi podwodnych o dalekim zasięgu.

HOERBY po szwedzku, 29. I., g.19,00.
We Francji, w departamencie Herault i Gard, w miastach Montpellier i Nimes, miały miejsce demonstracje, wywołane brakiem żywności. Szef gabinetu ministerstwa spraw wewnętrznych oświadczył, że demonstracje nie miały masowego charakteru i pogłoski o nich są znacznie przesadzone. Niektóre z demonstracyj miały jednak charakter polityczny, wobec czego policja musiała dokonać aresztów.

MOSKWA po rosyjsku.
28. I., g.0,05. Wszyscy podlegający obowiązkowi służby wojskowej, a także powołani już pod broń, nie mają odtąd prawa opuszczania swego miejsca stałego pobytu bez zgody właściwego komisarza wojennego.
28. I., g.6,00. Prawda: Ludzie sowieccy mają wszelkie podstawy do dumy ze swej inteligencji. Inteligencja sowiecka jest ciałem i krwią ludu sowieckiego, silna ścisłym związkiem z klasami pracującymi. Inteligencja sowiecką dnia dzisiejszego nie jest nerwowym delikatnym tworem zdolnym do pracy jedynie warunkach cieplarnianych. W wielkiej wojnie narodowej przeciw najeźdźcom faszystowskim inteligencja nie zawiodła zaufania ludu.

Kroczy ona naprzód wraz z całą resztą ludu sowieckiego do ostatecznego zwycięstwa.

28. I., g.8,00. W listopadzie 1940 przyjęto do szkół zawodowych 600 tys. młodzieży. Szkoły te wypuściły po roku 500 tys. kwalifikowanych robotników. Między 15. a 31. stycznia zostaje przyjętych nowych 200 tys. uczni.

28. I., g.15,00. Odbudowa odzyskanych terenów postępuje szybko naprzód; w Klinie otwarty będzie wkrótce nowy szpital na 60 łóżek; ludność z zapałem odbudowuje i naprawia zniszczone lub uszkodzone domy.

28. I.; g.17,00. Sztokholmski korespondent Overseas News donosi, że pewien specjalista szwedzki zaproszony do Berlina oglądał szczegółową mapę zasięgu epidemii w Niemczech i krajach okupowanych i stwierdza, że zasięg ten jest ogromny. Tyfus plamisty szerzy się w Niemczech, zaś wśród wojsk niemieckich w Afryce panuje żółta febra.

28. I., g.20,10. Wobec zupełnego zniszczenia miasta Istra przeniesiono siedzibę rejonu do Dedowska. Terror niemiecki oraz zniszczenie w rejonie bielickim /?/.

LENINGRAD po rosyjsku, 28. I., g.17,00.

Mieszkańcy Leningradu otrzymają nowego rodzaju kartki na chleb /wysokość racyj nie została podana/.

IV

Z ostatniech chwili

KORESPONDENCI AMERYKAŃSCY W ANKARZE po angielsku, 30 I, g.1.00

R.Brock, NYT, Nasilenie akcji niemiecko-japońskiej w Afganistanie wzrasta coraz bardziej. Niemcy gwałtownie wycofują wojska z Jugosławii i Grecji. Na ich miejsce mają przyjść Bułgarzy. Bułgarja jest już całkowicie zmobilizowana. Wskutek szalejącej dalej burzy śnieżnej w całej południowo-wschodniej Europie i Małej Azji połączenia telefoniczne i telegraficzne Ankary ze Stambułem były przerwane.

Uwaga: Wskutek wyjątkowo silnych przeszkód atmosferycznych odbiór Ankary był prawie niemożliwy. Z trudem można było zrozumieć temat audycji, natomiast odebranie jakichkolwiek szczegółów było nieprawdopodobieństwem.